

Søjle 2

Vedrørende søjle 2 opstiller formandskabet umiddelbart tre muligheder for, hvorledes forstærket samarbejde kan finde sted: *For det første* konstruktiv afståelse, som giver medlemsstaterne mulighed for at undlade at stemme om en afgørelse og formelt erklære, at de ikke agter at anvende den pågældende afgørelse, samtidigt med at de accepterer, at afgørelsen forpligter Unionen. Hvis de medlemslande, som på denne måde undlader at stemme, udgør over en tredjedel af de vægtede stemmer, vedtages en sådan afgørelse ikke. *For det andet* på forhånd at definere, på hvilke områder, der kan blive tale om forstærket samarbejde og endelig *for det tredje* at indarbejde en mekanisme, der muliggør at overdrage bestemte opgaver til en eller flere medlemsstater.

Ud over disse modeller omtaler formandskabet muligheden af en specifik bemyndigelsesbestemmelse som i søjle 1 og 3. En sådan bestemmelse skulle i givet fald inddrage hele søjle 2 som anvendelsesområde for forstærket samarbejde. Endvidere skulle Rådets beslutning om iværksættelse af forstærket samarbejde kræve enstemmighed. Formandskabet rejser imidlertid tvivl om behovet for en sådan bestemmelse i relation til søjle 2. Ifølge formandskabet vil ovennævnte modeller kunne tjene som tilstrækkelige alternativer.

Søjle 3

Vedrørende søjle 3 foreslås hele søjlen som anvendelsesområde for forstærket samarbejde. Rådet vil ifølge forslaget skulle træffe beslutning om iværksættelse af forstærket samarbejde i søjle 3 med kvalificeret flertal.

Størst diskussion har der været om spørgsmålet om stemmereglen for iværksættelse af et forstærket samarbejde, idet en gruppe af lande har ønsket flertalsafgørelser, mens en anden gruppe af lande modsat har foretrukket enstemmighed. Under de videre forhandlinger må ikke mindst spørgsmålet om stemmeregler ventes at komme til at stå centralt.

Specielt vedrørende søjle 1 er der bred enighed om, at forstærket samarbejde ikke kan omfatte det indre marked, mens holdningerne har været delte i spørgsmålet om etablering af egentlige positiv-liste eller negativ-liste. Frankrig har foreslået, at anvendelsesområdet

for forstærket samarbejde i søjle 1 begrænses til de områder, hvor medlemslandene og EU har delt kompetence, og hvor der gælder enstemmighed.

3.3 Institutionelle spørgsmål

Spørgsmålet om institutionelle forhold er blevet drøftet to gange på repræsentantniveau under det hollandske formandskab. Herudover har ministrene på ministermødet den 25. marts 1997 samt på ministermødet (konklave) den 6.-7. april 1997 drøftet visse aspekter vedrørende de institutionelle forhold.

Kommissionens organisation og sammensætning

I relation til Kommissionens fremtidige rolle koncentrerer drøftelsen sig især om fire forhold: Kommissionens størrelse, styrkelse af kommissionsformandens rolle, antallet af Kommissionens porteføljer samt indførelse af tre faste vicepræsidenter i Kommissionen.

Kommissionen har den 5. marts 1997 fremlagt et forslag, som bl.a. fokuserer på disse emner. Kommissionens forslag indebærer for det første en reduktion i antallet af medlemmer af Kommissionen til ét per medlemsland kombineret med en ny behandling af spørgsmålet, når antallet af medlemslande overstiger 20. For det andet, at antallet af porteføljer ændres til et mindre antal (10-12) end antallet af kommissærer. For det tredje en styrket rolle for Europa-Parlamentet i udnævnelsen af Kommissionen. For det fjerde indførelse af et system med tre faste vicepræsidenter i Kommissionen. Ud fra en samlet vurdering forekommer disse tanker at udgøre en væsentlig imødekommelse af de mindre landes synspunkter.

Især flere af de større lande anser det dog for nødvendigt at fastsætte et loft over antallet af kommissærer i perspektiv af udvidelsen. Fra fransk side er man i den forbindelse villig til selv – som led i en rotationsordning – periodevis at opgive sin egen kommissær. Hverken Tyskland eller Storbritannien synes at kunne acceptere noget tilsvarende. Andre lande, heriblandt Danmark, har tilkendegivet, at man finder, at alle medlemslande bør være repræsenteret i Kommissionen.

Stemmevægte

Vedrørende stemmevægte har de større lande peget på, at der i takt med udvidelsen med en række mindre medlemslande sker en gradvis forskydning i relationen mellem andelen af